

Становище на БСК по проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2026 г.

Общ коментар по проекта за ЗДБРБ за 2026 г.:

- **БСК подкрепя заявения стремеж към фискална консолидация**, изразен в проекта на ЗДБРБ и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза, но този стремеж остава **формален**. Дългът расте от 24,2% (2024 г.) до 35,6% (2028 г.). Това е +11,4 пр.п. за 4 години, което показва експанзия, а не консолидация. **Предвижда се ускорено нарастване на държавния дълг** с близо 39 млрд. лева за разглеждания четиригодишен период – от 48,8 млрд. лева в края на 2025 г. до 87,8 млрд. лева в края на 2028 г., с което дългът на сектор „Държавно управление“ ще достигне 35,6% от БВП (увеличение с 11,4 пр.п.). Липсват индикации, че тези средства ще бъдат насочени към публични инвестиции с дългосрочен ефект, вместо към финансиране на текущи разходи.
- **Настояваме за запазването на данъчно-осигурителния модел** и размерите на преките и косвените данъци за бизнеса и гражданите, гарантиращо по-голяма предвидимост за българските предприятия, висока събираемост на бюджетните приходи и запазване на покупателната способност на доходите на работещите. **БСК категорично не подкрепя предложеното двукратно увеличение на данъчната ставка на данъка при източника, удържан при доходите от дивиденди и ликвидационни дялове** на юридическите и физическите лица от 5 на сто на 10 на сто. В края на деветмесечието събраните приходи от този данък са в размер на под 89,7 млн. лева, при план от 175 млн. лева за 2025 г.; за 2026 година са разчетени допълнителни приходи от този данък в размер на 340 млн. евро (665 млн. лв.), които по наша оценка са нереалистични. В допълнение, повишаването на данъчната тежест винаги води и до повишаване на склонността към отклонение от данъчно облагане.
- **БСК категорично възразява срещу предложените промени в ЗДДС, предвиждащи търговци, които използват софтуер за управление на продажби в търговски обект (СУПТО), задължително да използват само софтуер, който е включен в публичния регистър на НАП.** Припомняме, че тази мярка беше предложена с промени в Наредба Н-18 още през 2018 година и след дълги обсъждания, огромно недоволство от бизнеса и решение на петчленен състав на ВАС, беше отменена и оставена като възможност, а не задължение за търговците. **Настояваме предложените с ПЗР на законопроекта изменения в чл. 118 от ЗДДС да бъдат оттеглени от вносителя!** В допълнение, през 2026 година започва подаването от големите предприятия на информация към приходната администрация чрез стандартен одитен файл за данъчни цели (SAF-T). Календарът за въвеждане предвижда това задължение да обхване всички предприятия до 2030 година. Това е поредната административна тежест за микро- и малкия бизнес. **Преди по-малко от 3 месеца българските предприятия актуализираха всички над 500 000 фискални устройства, за да отчитат продажби в лева и евро. С последните изменения в Закона за въвеждане на еврото и Закона за защита на конкуренцията многократно се увеличиха правомощията на контролните органи и независимите регулатори. Въведени бяха санкции до 10% от оборота за предходната година, възможност за следене на кореспонденция, санкции при „необосновано“ повишаване на цени на стоки и услуги и много други. На прага на еврозоната призоваваме за спиране на административния натиск върху българския бизнес!**
- Предвиденото съществено увеличение на постъпленията от косвени данъци за 2026 г. в размер на 15,4% (спрямо предварителния отчет за 2025 г.), дължащо се основно на ръст на приходите от ДДС с 18,1% до 29,3 млрд. лв., е възможно да постави под риск изпълнението на приходната част на бюджета, доколкото делът на данъците върху потреблението обичайно надхвърля една трета (около 37%) от общите годишни приходи по КФП. **В представената АСБП за**

периода 2026-2028 г. очакваните постъпления от ДДС за 2025 година вече са ревизирани с над 3,2 млрд. лева, в посока намаление.

- Общите разходи, предвидени в представения проектобюджет за 2026 г., възлизат на около 103,5 млрд. лева (44% от прогнозния БВП) и превишават с близо 12,8 млрд. лева отчетените разходи за 2025 г., при очаквано стабилизиране на инфлацията на 3,5%. Предложените разходни политики не са подкрепени от устойчиви дългосрочни приходни мерки, поради което следва да се търсят подходи за отсрочване на резките увеличения на доходите.
- **Изразяваме подкрепа за предложението за въвеждане на постоянно действащо равнопоставено данъчно третиране на доходите от сделки с финансови инструменти и от лихви по облигации и други дългови ценни книжа, търгувани на пазар за растеж, с доходите и лихвите от финансови инструменти и дългови ценни книжа, търгувани на регулиран пазар, както и за предложението по-благоприятен режим на ускорена данъчна амортизация на електрическите автомобили – с годишна амортизационна норма до 50 на сто. Това са единствените предвидени в законопроекта мерки, насочени към привличане и стимулиране на инвестиции в българската икономика. Не откриваме политики под формата на данъчни облекчения или други мерки, насочени към насърчаване на създаването, трансфера и внедряване на иновации и производство на продукти с висока добавена стойност.**

Коментар по приходните мерки в ЗДБРБ за 2026 г.:

- **БСК възразява срещу предвиденото повишаване на осигурителната тежест за фонд „Пенсии“ с 2 пр.п. от 1 януари 2026 г.** Това увеличение ще доведе до съществено нарастване на разходите за труд за работодателите и ще намали разполагаемия доход на работещите, без да е гарантирана дългосрочна устойчивост на пенсионната система. Допълнителната тежест от приблизително 2 млрд. лева годишно ще се отрази негативно върху конкурентоспособността на българския бизнес, особено в сектори с висока заетост и ниска добавена стойност. Не е ясно кога ще се изчерпи ефектът от увеличаването на осигурителната вноска, особено при липсата на промени в останалите параметри. Остава без отговор въпросът доколко ще има ефект и върху адекватността на размера на пенсиите и останалите обезщетения в дългосрочен план. Отново **подчертаваме необходимостта от комплексни промени и усъвършенстване на законодателството в областта на социалното осигуряване, които да отчетат взаимодействието с втория и третия стълб на пенсионната система, да гарантират връзката „принос - права“ и да осигурят справедливост и недискриминация между различните поколения осигурени лица.** В актуализираната средносрочна бюджетна прогноза 2025-2028, представена заедно с приетия само преди 7 месеца Закон за държавния бюджет за 2025 г., подобни мерки не бяха предвидени за 2026 г. Предложеното увеличение, без предварително обсъждане, броени дни преди началото на новата календарна и данъчна година, противоречи на заявените от правителството намерения да осигури предвидимост за бизнеса.
- **БСК не подкрепя планираното увеличение на максималния осигурителен доход от 4130 лв. на 4600 лв. (2 352 евро).** Увеличението в размер на 470 лв., представлява ръст от 11,4%, вместо очаквания от бизнеса ръст от 300 лв. (7,26%), представен в бюджетната прогноза за 2025 г., в края на месец март. Темпът на нарастване на максималния осигурителен доход следва да се разглежда комплексно и в контекста на дългосрочното развитие на пенсионната система, като се отчита взаимовръзката със средния осигурителен доход, минималната работна заплата и размерите на минималната, средната и максималната пенсия.
- **БСК възразява срещу предложението за въвеждане на задължително GPS/мобилно проследяване на превоза на стоки с висок фискален риск.** Мярката представлява нова административна и финансова тежест за бизнеса, тъй като изисква закупуване и поддръжка на устройства, постоянна свързаност и допълнителен организационен ресурс. Особено уязвими са малките и средни транспортни и логистични предприятия, за които разходите са непропорционално високи. В същото време липсват ясни критерии за определяне на „рискови превози“ и гаранции, че събраната информация ще бъде използвана ефективно за подобряване на събираемостта. Подобен подход е непропорционален – минимален ефект върху приходите, но значителна тежест за икономическите оператори. Необходимо е да се предвидят облекчения за МСП и отпадане на дублиращи задължения, за да се избегне блокиране на нормалната стопанска дейност.

- Възразяваме срещу увеличението на разходите за персонал за всички администрации, без поставяне на каквито и да било критерии. Необходимостта от административна реформа не е самоцел, предвид ограничените възможности на бюджета и обективните потребности на наетите. Допълнително финансиране на по-високи заплати в общественния сектор следва да бъде обвързано с реформи и постигнато по-високо качество на публичните услуги. Особено внимание трябва да се обърне на административните структури, работещи пряко с бизнеса и осъществяващи регулаторна и контролна дейност, така че да се гарантира компетентна и качествена административна услуга и спазване на законоустановените срокове. Предвидените средства за увеличаване на възнагражденията следва да бъдат целево разпределени на базата на анализ.
- Обвързването на възнагражденията в публичния сектор със средната работна заплата, както и автоматичното административно нарастване на минималната работна заплата, води до устойчив ръст на разходите в бюджета, без той да е обвързан с изисквания за атестация, административна реформа, и промяна в качеството на публичните услуги.

БСК не подкрепя представения проект на Закон за държавния бюджет на Република България за 2026 г., като очакваме изложените по-горе съображения за бъдат обсъдени с национално представителните организации на работодателите и взети под внимание при обсъжданията в МС и НС.

С УВАЖЕНИЕ,

ДОБРИ МИТРЕВ

Председател на УС на БСК